

Осіпов І.В. Інноваційні методи навчання – запорука педагогічного успіху і якісних знань / Осіпов І.В., І. Комісаренко // Актуальні проблеми сучасної освіти: реалії та. Матеріали Всеукраїнської конференції студентів та викладачів закладів вищої та фахової передвищої освіти. Тези доповідей учасників конференції. – Маріуполь: ВСП «Маріупольський фаховий коледж ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет», 2020 р. – С. 22 – 25.

У статті розглянуто можливість використання інноваційних методів навчання, як запоруку педагогічного успіху і якісних знань в сучасній освіті; зазначено, що навчання вважається процесом створення знань, а не просто споживанням знань, тому інноваційні методи поліпшують хід і результати освітнього процесу.

Ключові слова: інноваційні методи навчання, сучасна освіта, якісні знання.

УДК 378.147

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ – ЗАПОРУКА ПЕДАГОГІЧНОГО УСПІХУ І ЯКІСНИХ ЗНАНЬ

Комісаренко І., студент (ВП «Лисичанський педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка»)

Керівник: Осіпов І. В., викладач вищої категорії, звання «старший викладач» (ВП «Лисичанський педагогічний коледж ЛНУ імені Тараса Шевченка»)

Зміни життя в сучасному світі вимагають і змін мети та призначення сучасної освіти. Знижується функціональна значущість і привабливість традиційної організації навчання, передача «готових» знань від викладача до слухача перестає бути основним завданням навчального процесу.

Важливо викликати інтерес до навчальної теми, перетворювати аудиторію пасивних спостерігачів на активних учасників заняття. Якщо викладач у своїй роботі буде використовувати активні форми та методи навчання то це важливе питання буде вирішено. Активні форми навчання будуються на інтерактивних методах, коли існує взаємозв'язок не лише між викладачем і слухачем, а й між слухачами у навчанні.

Нині найважливішими завданнями реформування освіти в Україні є підготовка освіченої творчої особистості та формування її фізичного і морального здоров'я. Досягти цих завдань можливо тільки за умови інноваційного, творчого підходу до процесу навчання. Інноваційні методи захоплюють студентів, пробуджують у них інтерес і мотивацію, сприяють формуванню цінностей, створюють атмосферу співробітництва, взаємодії. Упровадження інноваційних методик навчання дає змогу докорінно змінити ставлення до об'єкта навчання, перетворивши його

на суб'єкт. Студент стає співавтором процесу навчання, думку якого поважають, заохочують до активності та творчості. Такий підхід запропоновано ще в працях Л. Виготського, В. Шаталова, В. Дяченка, С. Шевченка, М. Амонашвілі.

У педагогічній інтерпретації «інновація» означає нововведення, що поліпшує хід і результати освітнього процесу. Інновацію можна розглядати як процес (масштабну або часткову зміну системи і відповідну діяльність) і продукт (результат) цієї діяльності. Таким чином, інноваційні педагогічні технології як процес – це «цілеспрямоване, систематичне й послідовне впровадження в практику оригінальних, новаторських способів, прийомів, педагогічних дій і засобів, що охоплюють цілісний навчальний процес – від визначення його мети до очікуваних результатів». У значенні продукту діяльності визначимо інновацію як оригінальні, новаторські способи та прийоми педагогічних дій і засоби.

Навчання вважається процесом створення знань, а не просто споживанням знань. Наразі в сфері освіти використовуються різні вебдодатки, розраховані на співпрацю і комунікацію, щоб підвищити досвід студента. Крім цього, інтерес представляють глобальні мережі, які формуються за допомогою нових технологій, що підштовхує молодих людей до розробки нових творчих форм спілкування і пошуку знань за межами формальної освіти. Звичайно, буде зростати кількість студентів, які використовують ці технології все своє життя, оскільки молоді люди більш активно їх використовують, і вони поступово будуть витіснити тих, хто навчався за книгами, з ручкою і зошитом.

Таким чином, педагоги зможуть використовувати технології найкращим чином – встановити зв'язок, обмінюватися інформацією та знаннями з іншими людьми в усьому світі, щоб збагатити життя студентів та спільнот, в яких вони живуть. В освітній теорії дійсно відбувається зміна парадигми, оскільки інформація постійно оновлюється, її достовірність і точність можуть змінюватися з часом, залежно від виникнення нової інформації, що відноситься до предмету.

Таким чином, розуміння предмета також буде з часом змінюватися. Здатність приймати рішення на основі напрацьованої інформації вважається невід'ємною частиною процесу навчання. Процес навчання носить циклічний характер, оскільки студенти будуть підключатися до мережі для обміну та пошуку нової інформації, будуть змінювати свої переконання на основі нових знань, і потім через мережу відбудеться обмін новими знаннями та інформацією ще раз.

Урок не є ідеальною організаційною формою навчання. Йому притаманні суб'єктивні й об'єктивні вади, над усуненням яких слід працювати. Серед них обмежена часом регламентація діяльності студентів із різними навчальними можливостями, однаковий темп роботи, брак оперативного контролю, обмаль зворотної інформації про якість засвоєння матеріалу тощо. Підвищенню ефективності сприяють оновлення змісту освіти, модульна побудова змісту навчання, включення студентів

у самостійну пізнавальну діяльність, задоволення їхніх потреб у знаннях і вміннях, залучення до практичної діяльності, яка вимагає застосування знань.

Інноваційна діяльність є специфічною і досить складною, потребує особливих знань, навичок, здібностей. Впровадження інновацій неможливе без педагога-дослідника, який володіє системним мисленням, розвинутою здатністю до творчості, сформованою й усвідомленою готовністю до інновацій.

Перед кожним з нас є два шляхи: жити минулими заслугами, закриваючи очі на кардинальні зміни в світі, прирікаючи своїх студентів (і власних дітей) на життєвий неуспіх або пробувати щось змінити у своєму ставленні до новітніх освітніх технологій. І. Підласий сказав про це так: «Можна бездумного тужити за втраченими ідеалами, скаржитися на падіння духовності та вихованості, втрату людяності й моральності, загалом на життя і зовсім незвичну школу, але хід подій вже не повернути. Погрожувати поїздові, що стрімко відділяється від перону, дозволено лише дітям».

Бурхливий розвиток засобів інформатизації відкриває нові можливості для застосування комп'ютерів у освіті. Нові інформаційні технології відкривають студентам доступ до нетрадиційних джерел, підвищують ефективність самостійної роботи, дають нові можливості для творчості, здобуття та закріплення навичок, допомагають реалізувати принципово нові форми і методи навчання. Комп'ютер на будь-якому занятті допомагає створити високий рівень особистої зацікавленості студентів за допомогою інформації, виведеної на екран. Структура заняття з використанням комп'ютера є багатоваріантною, однак такий урок має бути поліфункціональним: не тільки формувати знання, а й розвивати студентів, вводити їх у сферу діяльності. Жодна освітня технологія не може розглядатися як універсальна.

Стрімкий розвиток технологій та науки, який ми спостерігаємо сьогодні, створює потребу в пошуку нових концепцій викладання та поширення знань, і піднімає ряд питань, що стосуються існуючих теорій навчання.

Крім того, шкільні системи, як правило, цінують освіту, яка ґрунтується на традиціях минулого, перевірених протягом століть. Отже, педагоги повинні уважно стежити і впливати на події, серйозно досліджувати, як їх установи можуть розвиватися, використовуючи нові технології у своїх інтересах та інтересах здобувачів освіти.

Якби не розвивались дидактичні системи у школах відтвореного чи нового типу і якими б не були їх концепції навчання й виховання, вони обов'язково реалізуються в певних організаційних формах. Щоб більше в таких школах було нового, роблять спробу термін «урок» замінити іншими: сюжетно-рольові заняття, лекційно-семінарські форми організації занять, навчально-дослідні заняття, заняття з розв'язання дослідницьких завдань, нові інформаційні технології навчання тощо. Усі заняття (якби

вони технологічно й методологічно не обставлялись), що проводяться у шкільному приміщенні за розкладом, з постійним складом учнів, під керівництвом учителя, розпочинаються й закінчуються синхронно для учнів і вчителів усієї школи і є уроками, а вся шкільна система навчання є класно-урочною.

Урок має великі резерви. Його дидактико-виховні та розвивально-творчі можливості використовуються ще не повною мірою. На уроках як основна, але не єдина організаційна форма навчання, можуть і повинні використовуватись найрізноманітніші форми організації навчальної діяльності студентів, побудованої на принципах гуманізації, демократизації, диференціації та індивідуалізації чи особистісної орієнтації.

Сучасний учитель – це професіонал, який знаходиться у постійному творчому пошуку, а також у пошуку відповіді на актуальне проблемне питання «чому навчать студентів?». Сучасному вчителю необхідні гнучкість і нестандартність мислення, вміння адаптуватися до швидких змін умов життя. А це можливо лише за умови високого рівня професійної компетентності, наявності розвинених професійних здібностей.

Педагог сучасного закладу освіти повинен не просто вчити, він повинен формувати духовно інтелектуальну творчу особистість, адаптовану до сучасних вимог, різнобічно розвинену, соціально зрілу, яка успішно засвоює ціннісний нормативний досвід поколінь, виробляючи свій власний досвід діяльності, творчості, спілкування.

Головними технологіями формування сучасного конкурентоспроможного вчителя можна назвати такі:

- технологія саморозвитку, самовдосконалення, самореалізації, підвищення професійно- фахового та індивідуально-особистісного рівня впродовж всієї педагогічної діяльності та всього життя ;

- технологія методичної мобільності і оновленого способу мислення;

- технологія системного застосування компетентнісних, особистісно зорієнтованих технологій у навчально-виховному процесі ;

- технологія інноваційності та вміння адаптуватися у сучасному освітньому просторі;

- технологія критичного мислення;

- технологія формування системи цінностей з урахуванням особистих запитів, норм ситуації та естетичних уподобань для формування духовно – ціннісних орієнтацій учнів. Конкурентоспроможний фахівець – це особистість, яка є дослідником, творцем нових знань, проектувальником свого життя.